

Overzichtskaart 9.1 Het kaartjesspel (P. Ponte, 2012)

Doel van het kaartjesspel

- Verhelderen van opvattingen met betrekking tot het 'probleem' waaraan je wilt gaan werken.
- (Her)formuleren van de probleemstelling en onderzoeksvraag op basis van – onder andere – dit kaartjesspel.

Tijdsinvestering

- Maximaal één dagdeel.

Vorbereiding

- Vraag je af wat het thema is waaraan je zou willen gaan werken (bijvoorbeeld motivatie, zelfstandig leren, multicultureel onderwijs, leerlingbegeleiding in de school).
- Formuleer (gezamenlijk) een open vraag over de opvattingen die je over dat thema hebt. (Bijvoorbeeld: 'Waaraan herken je een leraar die leerlingen motiveert?', 'Waaraan herken je een leerling die zelfstandig werkt?', 'Waaraan herken je een multiculturele school?', 'Wat zijn de kenmerken van een goed mentoraat op school?')
- Neem maximaal vijf blanco kaartjes (of zelfklevende memo's) en schrijf op elk kaartje of elke memo een stelling als antwoord op de vraag over je thema. (Als tussenstap kun je eerst zo veel mogelijk aspecten noteren en er vervolgens maximaal vijf uitkiezen die op de kaartjes geschreven worden.)

Werkwijze

Iedereen legt tijdens de bijeenkomst per thema de kaartjes op tafel (of plakt de memo's op een vel papier) en licht zijn/haar stelling kort toe.

Vervolgens wordt met de kaartjes of memo's 'geschoven', waarbij de spelleider per thema de volgende vragen kan stellen:

- Welke stellingen vertonen overlap? Welke stellingen horen bij elkaar?
- Welke categorieën zijn er te maken van stellingen die bij elkaar horen?
- Is er een rangorde in de categorieën aan te brengen?
- Zijn er stellingen of categorieën die opnieuw geformuleerd of geordend moeten worden? Zijn er aanvullingen nodig?
- Is op basis van de uitkomsten een korte samenvatting van je opvattingen te maken?

Formuleren van de probleemstelling en de onderzoeksvraag

(Her)formuleer je eerste idee over het te onderzoeken 'probleem' op basis van de uitkomsten van het kaartjesspel. Betrek bij de uitkomsten de resultaten van het dagboek en/of de startvragen.

Tips

- Als je samen met anderen aan een gezamenlijk onderzoek werkt, leg dan tegelijkertijd de kaartjes op tafel.
- Probeer je uitspraken te beargumenteren.
- Maak een schriftelijke samenvatting van de opvattingen die in het kaartjesspel naar voren zijn gekomen; dit kan een aanzet tot je probleemstelling en je vraagstelling zijn.